

AYŞE ŞENGEL,
Bir Adım Sağlık CEO'su / Bir Adım Sağlık CEO

SİZ NEREYE SAĞLIK ORAYA
HEALTH IS WITH YOU

SELİM PARLAK,
Abademy Kurucusu / The Founder of Abademy

OTİZMDE EBEVEYN AKADEMİSİ
PARENT ACADEMY IN AUTISM

Business World

GLOBAL

NISAN - MAYIS 2023
APRIL - MAY 2023
50 TL

İş ve Ekonomi Dergisi - Business and Economy Magazine

www.businessworldglobal.com

Şehram Zayer

**SOSYAL
SORUMLULUK
PROJELERİ İLE
25. YILIMIZI
KUTLUYORUZ**

WE ARE
CELEBRATING OUR
25TH ANNIVERSARY
WITH SOCIAL
RESPONSIBILITY
PROJECTS

Bora Uludüz

**ÖZEL SAĞLIK
SİGORTASI
SEÇİMİNİN PÜF
NOKTALARI**

TIPS FOR CHOOSING
PRIVATE HEALTH
INSURANCE

K. Cihan Sezer

**GELECEĞE
YATIRIM
YAPIYORUZ**

WE INVEST IN
THE FUTURE

İŞ DÜNYASININ CESUR KADINLARA İHTİYACI VAR

Büyük yatırımlara imzasını atan **Hay Clinic Kurucu Ortağı Benan Kurtuluş Saraç**, iş dünyasındaki başarılı proje ve çalışmalarıyla dikkatleri çekiyor.

BUSINESS WORLD NEEDS BRAVE WOMEN

Benan Kurtuluş Saraç, the founding partner of Hay Clinic, who has made great investments, draws attention with her successful projects and works in the business world.

OTİZMDE EBEVEYN AKADEMİSİ

“Bebeklik çağından itibaren uygulanması gereken özel eğitim programları ancak ebeveynin aktif katılımı ve çocuğuyla yoğun ve yakın ilişkisi ile başarıya ulaşabilir.”

Aba Akademi Danışmanlık Eğitim Araştırma Merkezi (ABADEMY) Kurucusu **Selim Parlak**'ın özel haberi yeni sayımızda.

OTİZMDE EBEVEYN AKADEMİSİ

Bebeklik çağından itibaren uygulanması gereken özel eğitim programları ancak ebeveynin aktif katılımı ve çocuğuyla yoğun ve yakın ilişkisi ile başarıya ulaşabilir.

PARENT ACADEMY IN AUTISM

Special education programs that should be implemented from infancy can only be successful with the active participation of the parents and their intense and close relationship with their child.

Sevgili okurlar yazıma dinlediğim bir sunumdan alıntı ile başlamak isterim. 2022 Mayıs ayında Eskişehir’de 6.’sı gerçekleştirilen, uluslararası katılımlı bir kongrede yurt dışından katılan bir uzman, özel eğitimin neredeyse %90’ının ebeveyn eğitiminden oluştuğunun vurgusunu yapmıştı. Aynı şekilde Anadolu Üniversitesi tarafından hazırlanan 13 bölümlük otizm belgeselinin 8. bölümünde değerli akademisyen hocamız Ayten Uysal Düzkantar bunun öneminden ve de ülkemizdeki eksikliğinden de bahseder. Bu konuda ciddi anlamda bir şeyler yapmak ülkemiz özel eğitim camiasını geliştirecektir. Bu bağlamda uzun yıllardır üzerinde çalıştığımız ve de sahadaki uygulamalarından bahsedeceğim bu yazımı keyifle kaleme aldığımı söyleyebilirim. Konuyla ilgili “Özel Eğitimde Uygulamalı Aile Eğitimi” ve “Ebeveyn Eğitim Programı” isimli iki kaynaktan yararlandığımı belirtmek isterim. Bu iki kitabı okuyucularımızın mutlaka okumasını öneririm.

Ülkemizde otizm ve gelişimsel aksamalı çocuklara ve ebeveynlerine verilen hizmetler üç bakanlığımız tarafından ayrı ayrı takip edilmektedir. Kurumunuzda terapi yapıyorsanız yani ergoterapi veya dil konuşma terapi gibi, Sağlık Bakanlığı’ndan, özel eğitim yapıyorsanız Milli Eğitim Bakanlığı’ndan, aile danışmanlığı yapıyorsanız Aile Çalışma

SELİM PARLAK
-
Abademy Kurucusu
The Founder of
Abademy

Dear readers, I would like to start my article with an excerpt from a presentation I listened to. In a congress with international participation, which was held for the 6th time in Eskişehir in May 2022, an expert from abroad emphasized that almost 90% of special education consists of parent education. Likewise, in the 8th episode of the 13-part autism documentary prepared by Anadolu University, our valuable academician teacher Ayten Uysal Düzkantar also talks about the importance of this and its lack in our country. Doing something seriously on this issue will improve our country’s special education community. In this context, I can say that I enjoyed writing this article that we have been working on for many years and will talk about its applications in the field. I would like to state that I have benefited from two sources on the subject, namely “Applied Family Education in Special Education” and “Parent Education Program”. I recommend our readers to read these two books.

In our country, services provided to children with autism and developmental disabilities and their parents are monitored separately by our three ministries. If you are providing therapy at your institution, such as occupational therapy or speech therapy, you must obtain a license from the Ministry of Health. If you are providing special education, you must obtain

Sosyal Politikalar Bakanlığı’ndan ruhsat almak zorundasınız. Aslında bir kurumda özel gereksinimli çocuklar ve aileler için bunların hepsini yapması gerekiyor. Yani tedavi-eğitim-danışmanlık iç içe ve birbirinden ayıramayacağın bir bütünlükte olmak zorundadır. O zaman üç bakanlığa bağlı bir merkez açmak elzem olacaktır. Bu da işleyiş ve uygulama açısından çok karmaşık olacaktır. Amerika ve Kanada gibi gelişmiş ülkelerde bu çocuklara ve ebeveynlerine verilen hizmet özel sağlık sigortaları tarafından takip edilmektedir. Bu uygulamaya geçmek sanırım çok zor olmasa diye düşünmekteyim. Tez zamanda bu yanlıştan vazgeçilmesini, ülkemizdeki yetkililerin bunu görmesini diliyorum.

EBEVEYN AKADEMİSİ, UZUN SÜRELİ VE SABIR İSTEYEN BİR PROGRAMDIR

Otizm ve diğer nörogelişimsel farklılık yaşayan çocukların gelişimlerini hızlandırmak için ebeveynleri tarafından uygulanan programlar ebeveyn akademisi olarak adlandırılabilir. Bu programlar ebeveynlerin belli eğitimleri alarak uygulayacağı programlardır. Özel çocukların ebeveynlerinin onlarla iletişim kurmakta ve onları geliştirmekte zorluklarını gidermek için bu programları öğrenmeleri çok önemli ve

a license from the Ministry of National Education, and if you are providing family counseling, you must obtain a license from the Ministry of Family, Labor and Social Policies. In fact, one institution must provide all of these services for children with special needs and their families, and these services must be integrated and inseparable from each other. Therefore, it is essential to open a center affiliated with three ministries. This will be very complicated in terms of implementation and practice. In developed countries such as America and Canada, services provided to these children and their parents are followed by private health insurance. I think it wouldn’t be difficult to switch to this application. I hope that the authorities in our country will soon realize their mistake and abandon it.

PARENT ACADEMY IS A LONG-TERM AND PATIENCE-DEMANDING PROGRAM

Programs implemented by parents to accelerate the development of children with autism and other neurodevelopmental differences can be called parent academies. These programs are those that parents will implement after receiving specific training. It is very important and necessary for the parents of special children to learn these programs to eliminate the difficulties they face in communicating with their children and developing them. Parents start dreaming about their child and planning what they will do together, even before the child is born. Sometimes this situation can continue until deciding which profession their child can choose.

However, the birth of a child with special needs or the child being affected by inadequacy later causes a destruction in parents’ expectations and dreams. This situation they face quickly leads to stress and depression in parents and becomes an anxiety-inducing situation. While some parents who have a child with special needs adapt to this situation and overcome certain stages with very little support, for most parents, a very difficult process that will last a long time begins.

The feelings and reactions of parents who have a child with special needs go through stages such as shock, denial, depression, guilt, anger, shame, acceptance, and adaptation. The relationship between the parent and their child starts when planning for the birth, and it continues constantly after the baby is born. This is

“Otizm ve diğer nörogelişimsel farklılık yaşayan çocukların gelişimlerini hızlandırmak için ebeveynleri tarafından uygulanan programlar, ebeveyn akademisi olarak adlandırılabilir.”

“Programs implemented by parents to accelerate the development of children with autism and other neurodevelopmental differences can be called parent academy.”

gereklidir. Ebeveynler çocuk daha anne karnın-dayken onunla ilgili hayaller kurmaya, birlikte neleri nasıl yapacaklarını planlamaya başlarlar. Bazen bu durum çocuklarının hangi mesleği seçebileceğine ilişkin karar vermeye kadar devam edebilir. Ancak özel gereksinimli bir çocuğun doğması ya da daha sonra çocuğun yetersizlikten etkilenmesi ebeveynlerde beklentilere ve hayallere yönelik bir yıkım yaşanmasına neden olmaktadır. Karşılaştıkları bu durum kısa sürede ebeveynlerde strese ve depresyona yol açmakta ve kaygı verici bir hale dönüşmektedir. Özel gereksinimli çocuğu olan ebeveynlerin bazıları bu duruma uyum sağlar ve belli bazı aşamaların çok az destekle üstesinden gelirlerken; çoğu ebeveyn için uzun sürecek oldukça zor bir süreç başlamaktadır.

Özel gereksinimli bir çocuğa sahip ebeveynlerin yaşadıkları duygular ve gösterdikleri tepkiler şok, inkar, depresyon, suçluluk, kızgınlık, utanma, kabul, uyum sağlama gibi aşamalı dönemlerden geçmektedir. Ebeveynin çocukları ile ilişkisi, doğum planlaması yaparken başlar, bebek doğduktan sonra sürekli devam eder. İki taraflı bir ilişkidir bu durum. Ebeveyn akademisinden bahsederken kısa vadeli bir programdan bahsetmek doğru olmaz.

Özel gereksinimleri olan çocukların gelişimi ve eğitiminde ebeveynlerin çok önemli bir yeri olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Gerek örgün eğitim gerekse özel eğitim sistemi içerisinde ebeveynlerle çalışmaların son derece sınırlı olduğu gözlenmektedir. Eğitim kurumlarında ve özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde ebeveynlerle çalışmalar, bireysel görüşmeler ve veli toplantıları şeklinde gerçekleştirilmekte, ancak ebeveynleri anne babalık bilgi ve becerileriyle donatan, onları çocuklarının haklarını savunucular olarak yetiştiren, aynı zamanda çocuklarına öğretici olarak yetiştiren sistemli ebeveyn eğitimi programlarına yer verilememektedir. Kurumlarda her biri çok değerli ve önemli olan pek çok seminer ve toplantıda ebeveynler uzmanlarla bir araya gelmekte, uzmanların bilgi ve becerilerinden yararlanmaktadırlar. Ancak, çok kısa süreli olan bu programlar uygulamaya dönüşmeden unutulabilmektedir.

Günümüzde eğitim programlarının en önemli işlevlerinden biri edinilen bilgi ve becerilerin işlevsel hale getirilmesidir. Bunun yolu ise balık tutup vermek yerine, balık tutmayı öğretmek ilkesi ile ilerlemek ve edinilen bilgi ve becerilerin

"Günümüzde eğitim programlarının en önemli işlevlerinden biri edinilen bilgi ve becerilerin işlevsel hale getirilmesidir."

"Today, one of the most important functions of education programs is to make the acquired knowledge and skills functional."

a two-way relationship. It would not be right to talk about a short-term program when talking about the parent academy.

It is an undeniable fact that parents play a crucial role in the development and education of children with special needs. It is observed that working with parents is extremely limited both in formal education and in the special education system. Working with parents in educational institutions and special education and rehabilitation centers is carried out through individual interviews and parent meetings, but systematic parent education programs that equip parents with parenting knowledge and skills, train them as advocates for their children's rights, and educate them as teachers for their children are not included. In institutions, parents come together with experts in many valuable and important seminars and meetings and benefit from the knowledge and skills of experts. However, these short-term programs can be forgotten without being put into practice.

Today, one of the most important functions of education programs is to make the acquired knowledge and skills functional. The way to

günlük yaşamda kullanılabilmesidir. Özel gereksinimi olan çocuğa sahip ebeveynlerin, normal gelişim gösteren çocuğa sahip ebeveynlere oranla çocuklarının eğitimlerinde daha fazla zorluklarla baş etmeleri gerekmektedir. Ayrıca bu ebeveynler, normal gelişim gösteren çocuğa sahip ebeveynlere göre daha farklı durumlarla karşı karşıya kalmaktadırlar.

Örneğin eğer ebeveyn özel gereksinimi olan bir çocuğa sahip ise ekonomik açıdan daha fazla zorlanmakta ve sosyal-duygusal açıdan daha fazla yoksunluk hissetmektedir. Sonuç olarak, özel gereksinimi olan çocuğa sahip ebeveynler bu durumdan oldukça olumsuz etkilenmekte ve bu nedenle kimi zaman çocukların eğitimine yeterince katılamamaktadırlar. Bu durumda ebeveynlerin çocuklarının eğitim yaşantısına katkıda bulunabilmeleri için, öncelikle özel gereksinimi olan çocuğa sahip ebeveynlerin çocuklarının eğitimine katılımını gerçekleştirmek amaçlanmaktadır. Bu konuda aile danışmanlarına önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Aile danışmanları, özel gereksinimi olan çocuğa sahip ebeveynlerin yaşadıkları stresi azaltmalarında onlara destek olmalı ve onlarla iş birliğinde bulunmalıdır. Aile danışmanları, ebeveynlerin gereksinimlerini belirlemek amacıyla ebeveynlerle işbirliğinde bulunarak ebeveynlerin duygu ve düşüncelerini onların bakış açısıyla anlamaya çalışmalıdırlar.

Pek çok kaynak, merkez ve aile birlikte çalıştığı en üst düzeyde aile katılımının gerçekleştiğini belirtmektedir. Ebeveynlerle iletişim ve işbirliği mümkünse merkezin ilk günlerinde başlamalıdır. Ebeveynlerle nasıl ve ne zaman iletişime geçileceği planlanmalıdır.

Neredeyse her yeni aile görüşmemde, "Ayda kaç seans almamız gerekir?" sorusu ile muhatap olmuşumdur. Cevap olarak hep aynı örneği veriririm. Örneğin hiç bilmediğimiz bir yabancı dil, İngilizce, Rusça, Japonca dili öğreneceğiz diyelim. Birimiz kursa hafta sonu sadece 2 gün cumartesi pazar gitsin, diğerimiz hafta içi 5 gün gitsin, diğerimiz de kursa hafta boyunca 7 gün gitsin. Üçümüzün de öğrenme kapasitesi eşitse, doğal olarak en çok kursa giden daha çabuk öğrenecektir. Bu bağlamda sadece merkezlerde verilen özel eğitim danışmanlık yeterli olmayıp bunu eve de taşımak gerekmektedir vurgusu yapmaktayız. Ebeveyn gereksinimlerinin karşılanması onlara uygun ebeveyn eğitim programlarının hazırlanmasıyla mümkün olabilir.

achieve this is to progress with the principle of teaching how to fish instead of giving fish and to use the acquired knowledge and skills in daily life. Parents who have children with special needs have to cope with more difficulties in their children's education compared to parents who have normally developing children. Additionally, these parents face different situations than parents who have normally developing children.

For example, if a parent has a child with special needs, they struggle more economically and feel more deprived socially and emotionally. As a result, parents who have children with special needs are significantly affected by this situation and sometimes cannot participate sufficiently in their children's education. In this case, the aim is to enable parents who have children with special needs to contribute to their children's educational experience by realizing their participation in their children's education. Family counselors have important tasks and responsibilities in this regard. Family counselors should support parents in reducing the stress they experience due to having children with special needs and collaborate with them. Family counselors should work with parents to determine their needs and try to understand their emotions and thoughts from their perspective.

Many sources indicate that the highest level of parental involvement is achieved when the center, the family, and the school work together. Communication and collaboration with parents should start on the first day of the center if possible. How and when to communicate with parents should be planned. I have been asked the question, "How many sessions do we need to take per month?" in almost every new family meeting. I always give the same example as an answer. For example, let's say we're going to learn a foreign language we don't know, English, Russian or Japanese. Let one of us go to the course only 2 days on the weekend, Saturday and Sunday, the other 5 days on weekdays, the other 7 days during the week. If the three of us are equally capable of learning, naturally those who attend the most courses will learn faster. In this context, we emphasize that the special education counseling given only in the centers is not sufficient, it is necessary to carry it to the home. Meeting the needs of parents can be possible by preparing appropriate parent education programs for them.

"BİZLER, SADECE MERKEZLERDE VERİLEN ÖZEL EĞİTİM VE DANIŞMANLIK YETERLİ OLMAYIP BUNU EVE DE TAŞIMAK GEREKMEKTEDİR VURGUSU YAPMAKTAYIZ."

"WE EMPHASIZE THAT THE SPECIAL EDUCATION AND COUNSELING GIVEN ONLY IN THE CENTERS IS NOT ENOUGH, IT IS NECESSARY TO CARRY IT TO THE HOME."